

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2023. № 11.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.11.72>

УДК 658.336.2

А. П. Дорошенко,

к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6314-1586>

О. О. Дорошенко,

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1163-8635>

В. В. Телятник,

здобувач вищої освіти СВО Магістр

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-0981-424X>

ВПЛИВ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ НА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

A. Doroshenko,

PhD in Economics, Professor of the Department of Finance and Credit, Poltava State Agrarian University, Poltava

O. Doroshenko,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance and Credit, Poltava State Agrarian University, Poltava

V. Teliatnyk,

Master's student, Poltava State Agrarian University, Poltava

THE INFLUENCE OF THE TAXATION SYSTEM ON THE FINANCIAL RESULTS OF THE ENTERPRISE

У статті досліджено важливий аспект фінансового управління підприємством – вплив системи оподаткування на фінансові результати. Податки мають значний вплив на фінансову та господарську активність підприємств, включаючи їхню прибутковість, платоспроможність, фінансову стійкість, конкурентоспроможність і можливість накопичення фінансових ресурсів для майбутніх інвестицій. Рівень цього впливу залежить від системи оподаткування, включаючи види податків, стабільність і ефективність податкової системи. У статті розглядаються теоретичні аспекти сутності загальної системи оподаткування та альтернативної (спрощеної). Виокремлено різні аспекти систем оподаткування та їх роль у фінансовому управлінні, а також проведено аналіз підходів до нарахування податків за різними системами. Проведено аналіз впливу системи оподаткування на фінансові результати підприємства та здійснено порівняння впливу нарахування податку на прибуток та єдиного податку на фінансовий результат підприємства. На основі отриманих результатів здійснено порівняння та сформульовані висновки щодо того, яка система оподаткування може бути більш вигідною для підприємств різного типу. У статті наголошено на важливості вибору правильної системи оподаткування для досягнення фінансових цілей підприємства. Податок на прибуток має вищу ставку, а об'єктом оподаткування виступає фінансовий результат (прибуток або збиток скоригований на податкові різниці). З іншого боку, єдиний податок має нижчі ставки та базується на оподаткуванні доходу, що робить його привабливим для малого бізнесу.

Тобто, при виборі системи оподаткування, важливо звертати уваги на обмеження відповідно до Податкового кодексу України (вид діяльності, граничний річний дохід, чисельність найманих працівників), а також на можливості оптимізації розміру податкових платежів. Система оподаткування грає вирішальну роль у фінансовому управлінні підприємства. Правильний вибір системи оподаткування може значно вплинути на фінансові результати підприємства, його прибутковість і фінансову стійкість. Тому підприємства повинні ретельно аналізувати різні системи оподаткування і обирати ту, яка найкраще відповідає їхнім фінансовим цілям і стратегії розвитку.

The article examines an important aspect of the financial management of the enterprise - the impact of the taxation system on financial results. Taxes have a significant impact on the financial and economic activity of enterprises, including their profitability, solvency, financial stability, competitiveness and the ability to accumulate financial resources for future investments. The level of this impact depends on the taxation system, including the types of taxes, the stability and efficiency of the tax system. The article examines the theoretical aspects of the essence of the general taxation system and the alternative (simplified) taxation system. Different aspects of taxation systems and their role in financial management are highlighted, as well as an analysis of approaches to tax assessment under different systems. An analysis of the impact of the taxation system on the financial results of the enterprise was carried out and a comparison was made of the impact of the assessment of income tax and the single tax on the financial results of the enterprise. On the basis of the obtained results, a comparison was made and conclusions were formulated regarding which taxation system might be more profitable for enterprises of different types. The article emphasizes the importance of choosing the right tax system to achieve the company's financial goals. Income tax has a higher rate and the object of taxation

is the financial result (profit or loss adjusted for tax differences). On the other hand, the flat tax has lower rates and is based on income taxation, which makes it attractive to small businesses. That is, when choosing a taxation system, it is important to pay attention to the restrictions in accordance with the Tax Code of Ukraine (type of activity, marginal annual income, number of employees), as well as to the possibility of optimizing the amount of tax payments. The taxation system plays a decisive role in the financial management of the enterprise. The correct choice of the taxation system can significantly affect the financial results of the enterprise, its profitability and financial stability. Therefore, companies should carefully analyze different taxation systems and choose the one that best suits their financial goals and development strategy.

Ключові слова: фінансові результати, прибуток до оподаткування, чистий прибуток, загальна система оподаткування, спрощена система оподаткування, податок на прибуток, єдиний податок.

Keywords: financial results, profit before taxation, net profit, general taxation system, simplified taxation system, income tax, single tax.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Податки мають неабиякий вплив на фінансово-господарську діяльність підприємств, їх прибутковість, платоспроможність, фінансову стійкість, конкурентоспроможність і можливість накопичення фінансових ресурсів для майбутніх інвестицій. Рівень цього впливу залежить від системи оподаткування, включаючи види податків, стабільність і ефективність податкової системи.

Податкова система в Україні є однією з найскладніших частин її правової системи, і вона відзначається нестабільністю. Однак практика використання податкового законодавства свідчить про те, що часті зміни в

податкових законах України часто породжують нові проблеми.

Згідно із антирейтингом «Податкове пекло», що складається американським фондом з 1841 року [3], Україна займає 5 місце з понад 160 країн за «Індексом податкового пекла» (рівнем складності виплати податків та неефективністю організації стягування). Таким чином, глибоке розуміння впливу податкових обов'язків на формування фінансових результатів є актуальним для створення сприятливих умов функціонування підприємства.

Аналіз досліджень та публікацій. Теоретичні та науково-практичні аспекти податкового регулювання і формування фінансових результатів підприємств були об'єктом досліджень як вітчизняних, так і закордонних вчених, таких як О. В. Безкровного, І. С. Волохова, С. І. Логвіновська, В. П. Синчак, С. В. Скрипник, О. А. Боярова, О. А. Дем'янишина. та інші. Зважаючи на таку увагу до даного питання, важливим стає критичне оцінювання можливостей оцінки та передбачення їхнього впливу на економічні та соціальні результати діяльності підприємства.

Мета дослідження. Мета даного дослідження полягає у вивченні впливу системи оподаткування на фінансові результати діяльності підприємства, порівнянні впливу податку на прибуток та єдиного податку за ставками (3 % та 5 %) на фінансовий результат підприємства.

Виклад основного матеріалу. Податки займають вагоме місце серед економічних механізмів і впливу, який здійснює держава. Умови ринкової економіки призводять до використання державою податкової політики як інструмента для регулювання негативних явищ на ринку. Відтак, податки, разом із всією системою оподаткування, представляють собою ефективний засіб керування національної безпеки в цілому, являються вагомим інструментом бюджетного механізму та важелем регулювання циклічного розвитку економіки. Крім того, варто наголосити на важливій фіскальній ролі податків загалом та податку на прибуток підприємств і єдиного податку зокрема. Єдиний податок є ваговим джерелом формування доходів місцевих

бюджетів (а саме бюджетів міських, селищних та сільських територіальних громад). В свою чергу податок на прибуток виконує важливу роль як в частині доходів Державного бюджету, так і маючи вплив на місцеві бюджети. Надходження від сплати податку на прибуток впливають також на обсяг базової та реверсної дотацій, тим самим виконуючи роль вирівнювача податкоспроможності територій [1].

Встановлюючи податки, суб'єкти та об'єкти оподаткування, бази оподаткування, податкові ставки, пільги та санкції, а також змінюючи умови оподаткування, держава стимулює підприємницьку діяльність, виходячи з національних інтересів.

Система оподаткування є ваговою частиною фінансового управління підприємства та визначає, яким чином гроші збираються та розподіляються для фінансування різних сфер діяльності. Вона впливає на фінансовий стан підприємства та відіграє ключову роль у формуванні його фінансових результатів.

На сьогодні, в Україні існує дві системи оподаткування: загальна та спрощена.

Загальна система оподаткування є основною системою оподаткування в Україні. Вона передбачає сплату податку на прибуток, майнового податку (включаючи земельний податок, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок), екологічного податку, рентних платежів та інших податків та зборів [4].

Спрощена система оподаткування представляє собою спеціальний механізм виплати податків та зборів, який передбачає заміну окремих податків і зборів, встановлених відповідно до пункту 297.1 Податкового кодексу України, на оплату єдиного податку, при цьому проводиться спрощений облік та складається звітність за спрощеною формою [4].

Відобразимо в табл. 1 порівняння зазначених систем оподаткування.

**Таблиця 1. Порівняння загальної та спрощеної системи
оподаткування (за даними 2023 року)**

Критерій	Спрощена системи		Загальна система	
	юридичні особи	фізичні особи-підприємці	юридичні особи	фізичні особи
Основні податки та їх ставки	єдиний податок (ставка залежить від групи)		податок на прибуток (18 %)	ПДФО (18 %) та військовий збір (1,5 %)
Розрахунок податку	як % від доходу (3 група)	як % від доходу (3 група) або як фіксований платіж (1 група – до 10 % від ПМПН, 2 група – до 20 % від МЗП)	як % від фінансового результату (прибутку) до оподаткування	% від оподаткованого доходу (доходи – витрати, які дозволені ПКУ)
	як % від оцінки землі (для с/г виробників 4 групи)			
Правило визначення доходів і витрат для оподаткування	дохід визнається при надходженні грошей		за правилами бухгалтерського обліку, принцип нарахування	дохід визнається при надходженні грошей, витрати – при їх фактичному здійсненні
Сплата ЄСВ «за себе»	–	Сплачується, але можна обмежитися сплатою лише у мінімальному розмірі (1474 грн у 2023 р., 1562 грн у 2024 р.)	–	Сплачується 22% від ЧОД за місяць (в 2023 р. в розмірі 1474-22110 грн; в 2024 р. в розмірі 1562-23430 грн)

Розроблено автором за даними [2; 4; 5; 6]

Згідно табл. 1, можемо зазначити, що загальна система оподаткування залишається загальноприйнятою для юридичних та фізичних осіб, яка включає оподаткування прибутку, ПДФО та військового збору. Проте для підприємств вона представлена, в першу чергу, податком на прибуток. Спрощена система оподаткування є альтернативою для фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб (у яких розмір доходу за останні 12 календарних місяців не перевищує 1167 розмірів МЗП, встановленої на 1 січня поточного року. В 2023 р. розмір річного доходу, що дозволяє суб'єктам господарювання перебувати на сплаті єдиного податку (ІІІ група), становив 7 млн 818 тис. 900 грн (відповідно до ЗУ Про Державний бюджет на

2023 рік станом на 1 січня розмір МЗП становив 6700 грн) [5], в 2024 р. – 8 млн 285 тис. 700 грн (відповідно до Проекту ЗУ Про Державний бюджет на 2024 рік станом на 1 січня розмір МЗП передбачено в розмірі 7100 грн) [6].

Ці системи мають відмінності у ставках податків, методах розрахунку, визначенні доходів і витрат, а також у сплаті ЄСВ та інших обов'язкових внесків. Вибір системи оподаткування впливає на фінансове становище і обов'язки платника податків.

Вибір системи оподаткування визначається багатьма факторами, такими як тип діяльності підприємства, його розмір, географічне розташування, фінансові цілі та стратегія розвитку. Правильний вибір системи оподаткування може сприяти досягненню фінансових цілей підприємства, включаючи збільшення прибутку, оптимізацію податкових витрат та забезпечення фінансової стійкості. А тому на нашу думку, необхідно більш детально розглянути особливості сплати податку на прибуток та єдиного податку.

Податок на прибуток є одним із основних податків, що сплачуються юридичними особами в Україні. Він є прямим податком, який стягується з фінансового результату до оподаткування. Так, відповідно до Податкового кодексу України [4], об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які визначені відповідними положеннями ПКУ.

Як було зазначено в табл. 1, базова ставка податку на прибуток в Україні становить 18 %, однак, для деяких категорій підприємств (визначених чинним законодавством) діють інші ставки податку на прибуток.

Неплатники податку на прибуток у 2023 році включають наступні

категорії осіб та організацій (за винятком податку на доходи нерезидента):

- неприбуткові підприємства, установи та організації (НПО), які внесені контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій та відповідають вимогам, встановленим в пункті 133.4 Податкового кодексу України [4];

- юридичні особи, які застосовують спрощену систему оподаткування (єдиний податок), включаючи 1-4 груп;

- фізичні особи підприємства та фізичні особи [2].

Ставка податку на прибуток є одним із основних факторів, що впливають на фінансові результати підприємства. Збільшення ставки податку на прибуток зменшує чистий прибуток підприємства, що може призвести до зменшення його фінансової стійкості та можливості для інвестицій. А тому, податок на прибуток має як позитивні, так і негативні аспекти з позиції держави та підприємства.

До позитивних аспектів податку на прибуток можна віднести те, що це податок є одним із основних джерел доходів бюджету, при чому варто наголосити, що цей податок є регульованим (тобто зараховується як до державного бюджету, так і до місцевих бюджетів у визначеному Бюджетним кодексом України [1] співвідношенням). Тобто він виконує свою фіскальну роль на всіх щаблях бюджетної системи. Крім того, розмір надходжень від сплати цього податку впливає на вид та величину міжбюджетних трансфертів (базову та реверсну дотації). Розглядаючи вплив податку на прибуток на суб'єктів бізнесу, варто відмітити, що податок на прибуток стимулює підприємства до підвищення ефективності своєї діяльності.

Водночас, до негативних аспектів податку на прибуток можна віднести те, що податок на прибуток може призвести до зменшення інвестиційної активності підприємств. Також він може бути несправедливим для підприємств з різними обсягами прибутку.

Зважаючи на наведені характеристики системи загального

оподаткування, а саме – податку на прибуток, проведемо далі дослідження спрощеної системи оподаткування в Україні.

Спрощена система оподаткування включає в себе лише один вид податку – єдиний податок, який в повній мірі зараховується до місцевого бюджету. Вона може бути використана як фізичними особами-підприємцями, так і юридичними особами. У межах цієї системи всі учасники підприємницької діяльності розділені на чотири групи (табл. 2).

Таблиця 2. Характеристика груп-платників єдиного податку (за даними 2023 р.)

Групи платників ЄП / елементи податкової системи	I група	II група	III група	IV група
Статус платника	фізичні особи-підприємці	фізичні особи-підприємці	- фізичні особи-підприємці; - юридичні особи	юридичні особи
Ставка ЄП	до 10 % від прожиткового мінімуму для працездатного населення (2023 р. – до	до 20 % від мінімальної заробітної плати	5 % від доходу	передбачена п. 293.9 ст. 293 ПКУ
Ставка ЄП для платників ПДВ	—	—	3 % від доходу	передбачена п. 293.9 ст. 293 ПКУ
Граничний обсяг доходів	167 МЗП за рік (в 2023 р. – 1 118 900 грн; в 2024 р. – 1 185 700 грн)	834 МЗП за рік (в 2023 р. – 5 587 800 грн; в 2024 р. – 5 921 400 грн)	1167 МЗП за рік (в 2023 р. – 7 818 900 грн; в 2024 р. – 8 285 700 грн)	75 % та більше складає частка с/г виробництва
Види діяльності	«роздрібна торгівля» и «побутові послуги населенню»	«послуги», «виробництво/ продаж товарів», «ресторанне господарство»	будь-які види діяльності, дозволені для спрощеної системи	сільське господарство

Розроблено автором за даними [2; 4; 5; 6]

Для платників податку 1 та 2 груп, а також фізичних осіб підприємців 3 групи, які не є зареєстрованими платниками ПДВ, передбачено обов'язковий

облік доходів за результатами кожного місяця. Цю облікову книгу також можна вести в електронному вигляді.

Платники єдиного податку 2 групи мають можливість надавати свої послуги лише фізичним особам або іншим платникам єдиного податку. Проте ця обмеженість не поширюється на підприємців, які спеціалізуються на виробництві та продажу товарів. Важливо відзначити, що до цієї групи не можуть бути включені підприємці, які займаються послугами посередництва, пов'язаними з нерухомим майном (згідно з класифікацією за КВЕД-2010 під кодом 68.31), а також ті, які займаються виробництвом, постачанням та продажем ювелірних та побутових виробів, виготовлених з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, каменів органогенного походження та напівдорогоцінного каміння.

Щодо підприємців 3 групи, які є платниками ПДВ, передбачено ведення обліку доходів та витрат згідно з методикою, затвердженою Міністерством фінансів. Ставки оподаткування: 5 % від суми доходів для тих, хто не є платниками ПДВ; 3 % від суми доходів для платників ПДВ [4].

Третя група оподаткування є найбільш масовою і популярною, оскільки надає численні переваги. Вона відзначається високим лімітом річного доходу і обмеженим числом обов'язкових умов, що їх необхідно виконувати порівняно з іншими групами. Ця система підходить як фізичним особам-підприємцям, так і юридичним особам. Вона дозволяє займатися діяльністю у різних галузях, таких як торгівля, виробництво, перевезення (вантажі та пасажирські), ресторанний бізнес і багато інших. Оподаткування базується на доходах, а не прибутку, і надає можливість самостійно визначити розмір ставки податку.

Проведемо порівняння сплати податку на прибуток та єдиного податку за ставкою 3 % і ставкою 5 %, табл. 3.

Таблиця 3. Порівняння сплати податку на прибуток та єдиного податку (для платників III групи)

Критерій	Податок на прибуток	Єдиний податок
Ставки податку	18 % від прибутку до оподаткування	3 % від доходу; 5 % від доходу
База оподаткування	прибуток до оподаткування скоригований на податкові різниці	дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)
Сплата ПДВ	загальні правила	При сплаті ЄП за ставкою 5 % ПДВ не сплачується
Визначення доходів і витрат	За правилами бухгалтерського обліку	надходження та витрати
Види діяльності, які допускаються	Різноманітність галузей, але загальні обмеження	Різноманітність галузей

**узагальнено автором*

Порівнюючи податок на прибуток і єдиний податок для платників III групи (3 % та 5 %) у 2023 році, з точки зору ставки, єдиний податок є вигіднішим для низькодохідних суб'єктів.

Податок на прибуток розраховується від прибутку, тоді як єдиний податок визначається від доходу, що може бути менш обтяжливим для самозайнятих осіб та малих підприємств. Як у податку на прибуток, так і в єдиному податку передбачена сплата єдиного внеску «за себе». В системі податку на прибуток облік є обов'язковим, на відміну від платників єдиного податку. Обидва види податку допускають різноманітність галузей, але єдиний податок має обмеження щодо операцій, які можуть бути здійснені. В системі податку на прибуток відсутня можливість визначення розміру ставки податку, тоді як в єдиному податку ця можливість існує. Також в системі податку на прибуток не передбачено пільг, тоді як в єдиному податку є обмеженість операцій та обов'язковість деяких сплат.

Зважаючи на вище наведене, переваги системи єдиного податку третьої групи включають наступне:

- відкладена реєстрація як платника ПДВ до досягнення доходу в 2023 р. 7818900 грн, в 2024 р. – 8285700 грн (якщо обрано єдиний податок за

ставкою 5 %);

- можливість самостійно визначати розмір ставки податку (3 % чи 5 %);
- відсутність необхідності сплачувати земельний податок, якщо земля використовується для бізнес-діяльності підприємця і не здається в оренду або найм;
- для юридичних осіб дозволено вести спрощений бухгалтерський облік і складати звітність за спрощеною формою;
- перебування на сплаті єдиного податку може бути вигіднішою, особливо для високоприбуткових бізнесів.

Водночас, така система оподаткування має і певні недоліки. Так, зі збільшенням доходу розмір податку пропорційно зростає, що відрізняється від ФОП перших, других і четвертих груп, які сплачують податок за ставками, на які не впливає розмір доходу. Пільга у формі нульової ставки земельного податку втрачається, якщо ФОП здає свою землю в оренду, найм або позику. Платники єдиного податку обмежені в деяких операціях, таких як бартер, взаємозаліки та векселі, а також виплата зарплати в натуральній формі. Навіть якщо підприємець працює зі збитком, тобто фінансовий результат до оподаткування має від'ємне значення, але отримує дохід, він все одно зобов'язаний платити податок, оскільки оподаткування базується на доходах, а не на прибутку. Підприємцям третьої групи не доступні всі види діяльності, зокрема, реалізація підакцизних товарів.

Отже, вибір між системою податку на прибуток та єдиним податком залежить від багатьох факторів, включаючи розмір доходу, види операцій, специфіку діяльності та фінансові стратегії підприємства. Важливо вивчити обидві системи та їхні переваги та недоліки, щоб зробити обдуманий вибір, який найкраще відповідає потребам конкретного бізнесу.

Необхідно постійно аналізувати вплив податкових платежів на діяльність організації та вміти правильно оптимізувати цей процес, який повинен включати:

- визначення можливості використання податкових переваг і спеціальних податкових норм для законного зменшення податкових платежів;

- перевірка правильності функціонування бухгалтерського обліку підприємства: виявлення технологічних та методологічних помилок у розрахунку податку;

- постійний та ефективний розвиток компанії, професійне навчання команди, володіння актуальною інформацією про зміни та вдосконалення податкового законодавства. Результатом застосування цих напрямів є підвищення реальних можливостей організації для подальшого розвитку та підвищення ефективності.

Висновки. Отже, дослідження показало, що спрощена система оподаткування включає єдиний податок, який може бути застосований як до фізичних осіб-підприємців, так і до юридичних осіб. Система має чотири групи, але особливу увагу привертає третя група зі ставкою податку 3 % та 5 %. Вона надає підприємцям значні переваги, такі як можливість відкладеної реєстрації ПДВ та визначення власної ставки податку. Проте існують обмеження та недоліки, включаючи зростання податкового обов'язку зі збільшенням доходу та обмеженість деяких операцій.

Податки є одним із основних факторів, що впливають на фінансовий результат підприємства. Вони зменшують величину чистого прибутку підприємства, що може призвести до зменшення його фінансової стійкості та можливості для інвестицій. Вплив податків на фінансовий результат можна розділити на два основних напрямки:

- безпосередній вплив – податки безпосередньо зменшують чистий прибуток підприємства;

- непрямий вплив – податки можуть призвести до зміни обсягу продажів, собівартості продукції, амортизаційних відрахувань та інших показників, які впливають на фінансовий результат.

Безпосередній вплив податків на фінансовий результат визначається

ставкою податку. Чим вища ставка податку, тим більше він зменшує чистий прибуток підприємства.

Тоді як непрямий вплив податків на фінансовий результат може бути як позитивним (податки можуть стимулювати підприємства до підвищення ефективності своєї діяльності; сприяти розвитку певних галузей економіки), так і негативним (можуть призвести до зменшення інвестиційної активності підприємства, можуть бути несправедливими для підприємств з різними обсягами прибутку).

Система оподаткування відіграє важливу роль в фінансовому управлінні підприємства. Вибір правильної системи оподаткування може вплинути на фінансові результати підприємства, його прибуток та фінансову стійкість. Тому підприємства повинні ретельно аналізувати різні системи оподаткування та вибирати ту, яка найкраще відповідає їхнім фінансовим цілям та стратегії розвитку. Проведено порівняння податку на прибуток та єдиного податку (зі ставками 3% та 5%) в 2023 році . Податок на прибуток має вищу ставку та базування на прибутку, що може бути вигідним для великих підприємств. З іншого боку, єдиний податок має нижчі ставки та базується на доході, що робить його привабливим для самозайнятих осіб та малих бізнесів. Вибір між ними залежить від конкретних потреб та обставин кожного суб'єкта господарювання.

Література

1. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI (зі змінами) / [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>. (дата звернення: 30.10.2023)
2. Онищенко В. Спрощена система оподаткування: переваги та недоліки. *Платформа бухгалтера Головбух*. 2023 [Електронний ресурс]. URL : <https://buhplatforma.com.ua/article/7121-sproshchena-sistema-opodatkovannya> (дата звернення: 30.10.2023)
3. Податкова система України потрапила до п'ятірки найгірших у світі [Електронний ресурс]. URL : https://gazeta.ua/articles/economics/_podatkova-sistema-ukrayini-potrapila-do-pyatirki-najgirshih-u-sviti/1162140 (дата

звернення: 27.10.2023).

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010, № 2755-VI (зі змінами) [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 30.10.2023).

5. Про Державний бюджет України на 2023 рік : Закон України від 03.11.2022 № 2710-IX (зі змінами) [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text> (дата звернення: 30.10.2023).

6. Про Державний бюджет України на 2024 рік : Проект Закону України від 15.09.2023 [Електронний ресурс]. URL : <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42796> (дата звернення: 30.10.2023).

References

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), “Budget Code of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>. (Access 30 October 2023).

2. Onyshchenko, V. (2023), “Simplified taxation system: advantages and disadvantages”, *Platforma bukhhaltera Holovbukh*, available at: <https://buhplatforma.com.ua/article/7121-sproshchena-sistema-opodatkuvannya> (Access 30 October 2023).

3. gazeta.ua (2023), “The tax system of Ukraine is among the five worst in the world”, available at: https://gazeta.ua/articles/economics/_podatkova-sistema-ukrayini-potrapila-do-pyatirki-najgirshih-u-sviti/1162140 (access date: 10/27/2023).

2.The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), “Tax Code of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Access 30 October 2023).

5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2023), The Law of Ukraine “On the State Budget of Ukraine for 2023”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text> (Access 30 October 2023).

6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2023), Draft Law of Ukraine “On the State Budget of Ukraine for 2024”, available at: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42796> (Access 30 October 2023).

Стаття надійшла до редакції 15.11.2023 р.